

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira sastali su se u Sarajevu 30. i 31. oktobra 2007. godine. Predsjedavajući i ministri Vijeća ministara, kao i lideri stranaka iz vladajuće koalicije, prisustvovali su nekim dijelovima sastanka.

U skladu sa odlukom koja je donesena na sastanku održanom u junu, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ponovo je razmotrio situaciju u Bosni i Hercegovini. U BiH je od tada došlo do daljnjeg pogoršanja situacije. Odgovornost leži na političkim liderima iz oba entiteta koji su blokirali progres i pogoršavali političku situaciju agresivnom retorikom. Trenutna situacija je krajnje zabrinjavajuća za međunarodnu zajednicu. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podvlači da je vrijeme da političari u BiH prestanu sa praksom preispitivanja temeljne strukture države i njenih sastavnih dijelova.

Bosni i Hercegovini su hitno potrebne reforme da bi mogla izgraditi modernu i efikasnu državu koja može zauzeti svoje mjesto u evroatlantskim institucijama i ispuniti obaveze iz Daytonskog mirovnog sporazuma. To se jedino može postići kompromisom.

Međutim, BiH se od juna nije približila parafiranju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Neki politički lideri nisu ispoštovali prethodno preuzete obaveze u pogledu ispunjavanja uslova koje je postavila EU. Ti uslovi se moraju ispuniti da bi ova zemlja mogla zaključiti Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Lideri u BiH treba da zauzmu pozitivan pristup zasnovan na punom poštivanju Daytonskog mirovnog sporazuma i dijalogu. Mostarska deklaracija od 28. oktobra može služiti

kao polazište za ponovni pozitivni angažman stranaka iz vladajuće koalicije. Sada je potrebno načiniti konkretne korake da bi se demonstriralo kako se radi o ozbiljnim naporima. Ukoliko ti koraci uslijede, BiH bi mogla načiniti pomake prema zaključenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Imajući u vidu nedostatak pomaka u realizaciji ključnih reformi, potrebno je staviti težište na završavanje implementacije Daytonskog mirovnog sporazuma, uključujući i napore u borbi protiv evidentne nefunkcionalnosti državnih institucija. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira u potpunosti podržava ovaj pristup.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira također podržava odluke i predložene mjere visokog predstavnika, koje su u potpunosti u skladu sa njegovim mandatom i Ustavom BiH. Jedina svrha ovih mjera jeste da se omogući lakše odlučivanje u Vijeću ministara i Parlamentu, a one su neophodne za ubrzavanje reformskog procesa. Neki politički lideri su pretjerano reagirali na ove mjere da bi stvorili političku krizu. Oni su također osporili legitimitet i ovlasti visokog predstavnika i Vijeća za implementaciju mira. Upravni odbor Vijeća posebno poziva lidere RS da ispunjavaju svoje obaveze¹.

Vijeće za implementaciju mira pozdravlja inicijativu visokog predstavnika da se sačini obrazloženje kojim će se pojasniti da se donesenim mjerama zadržava ustavna zaštita konstitutivnih naroda i entiteta. Mi pozivamo pravne eksperte RS da se konstruktivno uključe u rad pravnih eksperata OHR-a u pogledu ovog obrazloženja.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podsjeća sve potpisnike i strane na njihovu obavezu u skladu sa Aneksom 10 Daytonskog mirovnog sporazuma da u potpunosti sarađuju sa visokim predstavnikom i njegovim osobljem. Odluke visokog predstavnika moraju se u potpunosti poštovati i bez odlaganja provesti.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ponavlja da neće ostati pasivan u slučaju provokativnih izjava ili poteza. Svi politički lideri ili institucije iz BiH koji osporavaju visokog predstavnika i Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira biće predmet odgovarajućih mjera. Upravni odbor podcrtava da međunarodna zajednica zadržava sve potrebne instrumente za suzbijanje destruktivnih tendencija i da neće dopustiti pokušaje podrivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, kako u zemlji tako i van nje.

Upravni odbor podcrtava da je BiH priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zagarantovan Daytonskim mirovnim sporazumom. Upravni odbor podsjeća da je Ustavom Bosne i Hercegovine utvrđeno da se Bosna i Hercegovina sastoji od dva entiteta i da su Bošnjaci, Hrvati i Srbi konstitutivni narodi. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ostaje opredijeljen za principe na kojima se zasniva Opšti okvirni sporazum za mir te konstatuje da mjere visokog predstavnika ni na koji način ne mijenjaju ove principe.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira također još jednom izražava zabrinutost zbog najava da bi se određene reforme mogle jednostrano poništiti entitetskim odlukama o povlačenju nadležnosti koje su već ranije prenesene na državu. Entitet se ne može jednostrano povući iz reforme o kojoj je već postignut sporazum. Jačanje državnih institucija mora se nastaviti.

U tom kontekstu, Upravni odbor izražava žaljenje zbog nepostizanja napretka u prenošenju sve imovine potrebne za odbrambene svrhe sa entiteta na državu, u skladu sa Zakonom o odbrani. Upravni odbor ističe da je hitno potrebno riješiti ovo pitanje i traži od visokog predstavnika da sa uključenim stranama radi na njemu te da poduzme odgovarajuće mjere kako bi se ovo pitanje riješilo do kraja godine.

Upravni odbor također izražava žaljenje zbog činjenice da državni i entitetski organi nisu postigli sporazum o podjeli vlasništva nad državnom imovinom i njenim korištenjem, usprkos

činjenici da su u junu ove godine politički direktori izrazili snažan apel u tom smislu. Odbor podsjeća tri premijera na hitnu potrebu da se između vlada postigne sporazum o ovom pitanju i traži od visokog predstavnika da poduzme sve odgovarajuće mjere kako bi se ovo pitanje riješilo.

Upravni odbor poziva Srbiju, jednu od potpisnica Daytonu, kao i organe vlasti u Bosni i Hercegovini, a osobito one u Republici Srpskoj, da poštuju obavezu iz međunarodnog prava da u potpunosti sarađuju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), tako što će igrati proaktivnu ulogu u hapšenju svih preostalih optuženika, uključujući Radovana Karadžića i Ratka Mladića, bez daljnjih odlaganja, raditi na razbijanju mreža podrške bjeguncima, te osigurati da isti budu izručeni u MKSJ.

U vezi s tim, Upravni odbor pozdravlja korake koje je poduzeo visoki predstavnik na jačanju sposobnosti bh. organa da vode istragu i krivično gone osumnjičene za ratne zločine.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira razmotriće situaciju na svom sljedećem sastanku, koji će se održati u Briselu u 26. i 27. februara 2008. godine.

1 Ruska Federacija izražava svoje izdvojeno mišljenje u pogledu mjera visokog predstavnika.

Ruska Federacija izražava najdublju zabrinutost zbog posljedica koje ostavljaju mjere visokog predstavnika, kojima se mijenjaju postupci u odlučivanju u Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Uzimajući u obzir da lideri u BiH nisu uspjeli postići dogovor oko ovih mjera, Ruska Federacije smatra da bi bilo produktivnije da su mjere donesene u stabilnijem okruženju. Iznimno je važno da se efikasnost institucija BiH ne

unapređuje u atmosferi rastućih napetosti nego u stabilnijem kontekstu.